

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський національний університет будівництва і архітектури

**ДИЗАЙН АРХІТЕКТУРНОГО
СЕРЕДОВИЩА
СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ І ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

Київ, 20 травня 2010 року

Київ 2010

Редакційна колегія: В.О. Тімохін, професор
Н.М. Шебек, доцент
Г.Л. Ковальська, доцент
В.А. Щурова, доцент

Відповідальний за випуск В.О. Тімохін, професор

Рекомендовано до видання Оргкомітетом міжнародної науково-методичної конференції КНУБА, протокол № 16 від 27 квітня 2010 року.

Д44 **Дизайн** архітектурного середовища: сучасні концепції і перспективи розвитку збірник тез доповідей міжнародної науково-методичної конференції // Відповідальний за випуск В.О. Тімохін. – К.: КНУБА, 2010. – 56 с.

МІСЦЕ ІСТОРИКО-АРХІТЕКТУРНОГО АНАЛІЗУ У РЕКОНСТРУКЦІЇ ЦЕНТРАЛЬНИХ ЧАСТИН МІСТ

Проблема реконструкції центральних частин історичних міст – одна з найактуальніших проблем сучасного містобудування. Значна кількість пам'яток історії, культури та архітектури, зосереджених в містах України, незадовільний стан забудови історичних центрів, відсутність у передпроектних дослідженнях перехідних етапів від проектів зон охорони та історико-архітектурних опорних планів до генерального плану та проектів забудови поруч із розмахом капітального будівництва, приватизацією нерухомого майна та інтенсивним ростом міст ще більше загострюють вирішення задач збереження і розвитку індивідуального обличчя міста при регенерації та реконструкції забудови центру. І саме передпроектний аналіз міського середовища, що включає вивчення історичних та архівних матеріалів стосовно даного середовища, а також сучасної містобудівної ситуації, існуючих міського ландшафту та прилеглої до нього забудови, має стати у процесі проектування важливим, суттєвим і якісним етапом.

У галузі дослідження історичної системи міста вже досягнуті певні зрушення: історичне місто починає розглядатися як цілісна пам'ятка, розроблено методику середовищного зонування, яка може бути надійним інструментом диференціації території міста в залежності від просторових характеристик кожної зони. Великі досягнення здобуті в галузі охорони пам'яток і розробки нормативно-регулятивної бази їх збереження, а саме зведено і опрацьовано проектно-регулятивні документи передпроектних досліджень.

Разом з тим багато дослідників протягом останніх двох десятиліть намагаються затвердити в науці системний погляд на історичне місто, що повинно розглядатися як цілісне утворення, де пам'ятки архітектури – елементи просторово-об'ємної структури, які поряд із рядовою забудовою пов'язані між собою плануванням та малюнком ландшафту. Проведені дослідження дозволяють вважати, що просторово-планувальна структура історичної зони представляє собою складну систему, що характеризується внутрішньою просторовою організацією і певними тенденціями розвитку. Ця просторова система послідовно та еволюційно розвивається в часі; і завданням процесу реконструкції стає, таким чином, використання і спрямування вже існуючих природних тенденцій розвитку історичного середовища.

Цією проблемою переймається сучасний київський архітектор, віцепрезидент Київської організації Національної спілки архітекторів України, голова секції історичних міст Українського Національного комітету ICOMOS (UNESCO), головний редактор всеукраїнського журналу «Архітектура і престиж» Олена Павлівна Олійник, яка знає дійсну ситуацію щодо охорони пам'ятників архітектури у нашій країні, а також які державні програми існують, направлені на збереження архітектурних пам'ятників України. Крім того, на збереженні та оновленні історико-культурної, архітектурної та природно-ландшафтної спадщини історичних міст України наголошує у своєму науковому дослідженні ще один сучасний архітектор Юрій Іванович Єгоров.

Метою створення (або перетворення) історичного міського середовища є збереження своєрідності міста в процесі реконструкції його частин (районів), центру (історичного ядра).

Проектуванню міського, особливо історичного середовища обов'язково має передувати вивчення історії даного середовища і аналіз сучасного стану архітектури у ньому, а також подальше визначення історико-культурної та історико-архітектурної, а також соціальної цінності цієї території загалом, беручи до уваги результати проведених пошуково-аналітичних робіт.

При реконструкції центральних частин міст пропонується йти шляхом системного підходу до дослідження та перетворення історичного міського середовища, які базуються на основі проектних методів дизайну в синтезі з архітектурою та історією і на базі загальних містобудівних рішень.

Наукове видання

**ДИЗАЙН АРХІТЕКТУРНОГО
СЕРЕДОВИЩА
СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ І ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ
ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

Комп'ютерне верстання *Г.Л. Ковальської*

Підписано до друку 5.05.2010. Формат 60x84 1/16

Ум. друк. арк. 3,25 . Облік.-вид. арк. 3,5

Тираж 50 прим. Вид. № 8/П-10. Зам. № 81/1-10

КНУБА, Повітрофлотський проспект, 31, Київ, 03680

Віддруковано в редакційно-видавничому відділі

Київського національного університету будівництва і архітектури

Свідчення про внесення до Державного реєстру суб'єктів видавничої справи
ДК № 808 від 13.02.2002 р.